

בית

מרן

ערש"ק
כ"ו שבט תשע"ט
פרשת משפטים
מספרין חזבי אורי (דבורה לין)
שבת מנצח
הערוך ליל שלישי שנת 2017-18 חלוקים

עלון מס' 196

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הרה"ק רבי חנוך כהן שליט"א
ראש ישיבת "באר התלמוד"

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ק לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרה"ק רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר | יזכר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:58	17:50	18:25
תל אביב	16:55	17:47	18:21
חיפה	16:55	17:47	18:21
באר שבע	16:58	17:50	18:25

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
אלי בן שרה
מראות מרובות ובעלות במסורות תורה חלוקים
לא תפנית שום דבר ללא ידוע מראש. לכולם ולכולם ללא שום תפנית ללא ידוע
חייגו: *5290

אלפים כבר נושעו!!! מצפה לישועה?!
התחברו עכשיו
ל-2 הלכות יומיות בשמירת הלשון
בקו 'הלכות בית מרן'
חייגו *5293 שלוחה 12

תוכן העניינים:

עמ' 1-4	השיעור השבועי מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א	
עמ' 5	פרשת משפטים הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א	
עמ' 5	לאורם נלך החכם רבי צדקה חוצני זצוק"ל	
עמ' 6	מאור ישראל הרה"ק רבי ישראל לורי שליט"א	
עמ' 6	הלכות נשים הרב אברהם דניאל שליט"א	
עמ' 7	לחיות עם האמונה הרה"ק רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א	
עמ' 7	נפלאות הבריאה החלבוניים	
עמ' 8	אתגרים בחינוך הרב אברהם ברזילאי שליט"א	
עמ' 8	בחסדך בטחתי הרה"ק רבי יגאל כהן שליט"א	

הלכות קבלת שבת

בדין לומר לחבירו שהבדיל שיעשה לו מלאכה.
המחמיר כרבינו תם יכול לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה.
אין איסור לא תתגודדו במנהגי עדות. עישון סיגריות ביום טוב. מילה בשבת. שביתת בנו

סופו כתחילתו

שחסידיים - לא חסידיים של אדמו"ר אלא אנשים הנוהגים בחסידות ולפנים משורת הדין- ואנשי מעשה באשכנז, היו רגילים לעשות שני ימים יום הכיפורים, היו מתענים שני ימים, כנראה לפני שבע מאות שנה היה להם יותר כח, והיו מתפללים ככל סדר יום הכיפורים, ואדוני אבי הרא"ש היה מוחה בידם על מה שמתפללים תפלה של יום הכפורים, אבל לשאר כל דבר ואיסור מלאכה נוהגים להחמיר כמו בראשון, הילכך אפילו אחרים לא יבשלו לו. גם מרן הבית יוסף (שם) מביא בשם הגהות מיימוניות (בתחלת הלכות שביתת עשור ד"ה תרי יומי) ומזהרם מרוטנבורג (ד"פ ס"י עו) שאסור למחמיר על עצמו ומוסיף עוד יום ליום כיפור, לומר לחבירו לעשות לו מלאכה, כגון לבשל לו, ואם עשה לו אסור לו ליהנות ממלאכת חבירו, ואם הדליק לו את אור החשמל יצא מהחדר, או שלא יעשה אלא פעולות שיכל לעשות לולא אור החשמל. ומכאן מוכיח הלבוש, שגם בנידוננו אסור למי שלא הבדיל לומר לחבירו שהבדיל שיעשה לו מלאכה.

לא תתגודדו

ג. מרן הבית יוסף (סימן תרכד) מבאר, שמה שהרא"ש מחה באותם חסידיים ואנשי מעשה שהיו מתפללים תפלה של יום הכפורים, הוא מפני שחשש לאיסור לא תתגודדו, לא תעשו אגודות אגודות, וכמבואר במסכת יבמות (ד). שכאשר יש שני בתי דינים בעיר אחת, זה פוסק כך וזה פוסק כך, לשיטת אביי יש איסור לא תתגודדו כיון שהם בעיר אחת. ואמנם לשיטת רבא רק בבית דין אחד שהדיינים שבו חלוקים יש איסור לא תתגודדו, אבל לא בשני בתי

א. בשיעורים הקודמים הבאנו מה שפסק מרן השלחן ערוך (סימן רסג סעיף יז). שמי שקיבל עליו שבת מבעוד יום מותר לו לומר לישראל חבירו לעשות לו מלאכה. והוסיף הרמ"א בהגה: וכל שכן במוצאי שבת, מי שמאחר להתפלל במוצאי שבת או שממשיך סעודתו בלילה, מותר לומר לחבירו ישראל שכבר התפלל והבדיל לעשות לו מלאכתו להדליק לו נרות ולבשל לו ומותר ליהנות ולאכול ממלאכתו. וטעם הדבר, כמו שהמקבל שבת מותר לו לומר לחבירו לעשות לו מלאכה מפני שבידו לא לקבל שבת, כך במוצאי שבת כיון שבידו להבדיל ולהוציא שבת, יכול לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה. וכדברי הרמ"א פסק המהריק"ש - רבי יעקב קאשטרו - (בהגהותיו ס"י רצט), וכן דעת רוב האחרונים. אולם הלבוש (סימן רסג סעיף יז) לפני כארבע מאות שנה, וכן הגאון היעב"ץ (בסידורו עמ' תקקו) לפני כשלוש מאות שנה, והגאון רבי חיים פלאגי" (בכף החיים סימן לא אות לו) לפני כמאה וחמשים שנה, חולקים על דברי הרמ"א וסוברים שאם לא הבדיל אסור לו לומר לחבירו לעשות לו מלאכה, כי כל עוד שלא הוציא שבת ממשיכים עליו כל דיני השבת, ואין זה דומה למה שפסק מרן שהמקבל שבת יכול לומר לחבירו לעשות לו מלאכה, ששם הוא הביא על עצמו את איסורי השבת.

אנשי מעשה

ב. הלבוש מביא ראיה לדבריו מדברי הטור (סימן תרכד)

1 הוא רוצה להוציא את השבת מאוחר, כמו האדמו"רים שמאריכים בסעודה שלישית ועושים 'טיש' ומוציאים את השבת מאוחר.

דינים, וקיימא לן אביי ורבא הלכה כרבא? חוץ מיע"ל קג"ם, וכמו שאמרנו במסכת בבא מציעא (כב:), זה בפרק "אלו מציאות" וכולם מכירים את זה. מכל מקום סובר הרא"ש שזה יותר דומה לבית דין אחד, ועוד שיש בזה גם משום יוהרא, שהם מתפללים תפלה של יום כפור בשעה שכולם נוהגים בו יום חול, אבל לא מחה בהם שבטלו ממלאכה, כי זה בשב ואל תעשה, ואולי לא נזדמן להם לעשות מלאכה. ובספר יערות דבש (ח"ב דרוש יח) להגאון רבי יהונתן אייבשיץ פלפל בזה.

אין הנידון דומה לראיה

ד. אמנם כל האחרונים הסכימו עם דעת הרמ"א שגם מי שלא הבדיל יכול

לומר לחבירו שהבדיל שיעשה לו מלאכה, וחלקו על הלבוש והיעב"ץ ורבי חיים פלאגי, ובראשם: הב"ח (סימן רסג), הט"ז (סק"ג), והאליה רבה (סק"מא). וגם החיד"א (בבב"י יוסף סק"ג) כתב שרצו להביא ראיה מהירושלמי (פ"ה דברכות ה"ב) לדברי החולקים על הרמ"א, והחיד"א דחה את הראיה מהירושלמי. וכן בספר עמודי אש (סימן ה אות כה, ד"מ ע"ב) - רב ברוסיה לפני 180 שנה - דחה את דברי הלבוש, והראיה שהביא הלבוש מיום כיפור יש לדחות, ששם החמירו לעשות עוד יום מספק, ספק דאורייתא לחומרא, לכן גם לא יאמרו לאחר לעשות מלאכה, אבל בנידוננו מי שלא הבדיל הוא רק מחמיר על עצמו להוסיף על השבת, ולחבירו שהבדיל מותר לגמרי לעשות מלאכה.

לדעת איך פוסקים

ה. צריך לדעת את כללי הפסיקה, מי שלא בקיא בפוסקים ולא רגיל ללמוד בית יוסף לא יודע איך לפסוק³, מצד אחד יש לנו את הרמ"א ולהקת האחרונים, ומצד שני את הלבוש היעב"ץ ורבי חיים פלאגי⁴, אבל צריך לזכור שהמחלוקת היא בדברנו, ורוב גדולי האחרונים - לא רבני שכונות - פסקו כדעת הרמ"א, ודבריהם מסתברים, לכן הלכה כדברי הרמ"א שמוותר למי שלא הבדיל לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה בצאת השבת. ודין מוצאי שבת כדן ערב שבת, שהמקבל שבת יכול לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה. גם בספר ליקוטי חבר בן חיים (ח"ב ד"ל סעי"ב) - שהיה בימי הגאון בעל שבט סופר⁵ - מעיד, שישבו כמה תלמידי חכמים מהקהילה בפרשבורג לסעודת בר מצוה בשבת לאחר שחשכה, וכמה אנשים עשו הבדלה והרתיחו מים לקפה, וגם התלמידי חכמים שלא הבדילו שתו מהקפה, ואין פוצה פה ומצפצף. גם הגאון רבי ישראל וולף - שהיה אב בית דין - בספרו דברי ישראל (ח"א דק"ז ע"ב) כתב, הדבר פשוט בעיני כביעתא בכותחא שמוותר למי שהבדיל לעשות מלאכה לחבירו. פלא שלא נכנס לכל מה שאמרנו, אבל במסקנתו הוא צודק.

רבינו תם

ו. לפי זה הוא הדין למי שמחמיר להוציא שבת כדעת רבינו תם, שיכול לומר לחבירו לעשות לו מלאכה. בילקוט יוסף (מהדורת תשע"א ס"ר רסא, עמ' תשכ"ט והלאה) הבאנו שלושים ראשונים שפוסקים כשיטת רבינו תם, ומחבר אחד הביא שמונים ראשונים שסוברים כרבינו תם. אמנם לא הכל מוכרח, אבל בודאי שראוי לחוש לשיטת רבינו תם במוצאי שבת, בפרט שגם מרן השלחן ערוך (סימן רסא) פסק כרבינו תם. אולם מהדין המנהג כהגאונים שזמן צאת הכוכבים הוא עשרים דקות אחר השקיעה, ומה שאנחנו מחמירים כדעת רבינו תם היא חומרא חשובה. לכן המחמיר יכול לומר לחבירו שלא מחמיר שיעשה לו מלאכה, כי לקיים את דעת רבינו תם היא רק חומרא. בישיבת פורת יוסף לפני חמישים שנה היה המנהג פשוט לא כדעת רבינו תם אלא כדעת הגאונים, ובמוצאי כיפור עשרים דקות לאחר השקיעה היו אוכלים אבטיח, ופעם חכם עזרא שעיו אמר לראש הישיבה חכם עזרא עטיה, שמרן זצ"ל משנה מנהגים ומורה להוציא שבת ויום כיפור כדעת רבינו תם. רבי עזרא עטיה קרא למרן זצ"ל ושאל אותו: אתה

3 כדי להגיע למסקנת ההלכה צריך לפלפל בראיות. בימים האחרונים מישוה הוציא ספר על מנהגי פרס, ושאל את רבי חיים קנייבסקי מה הפרסים נהגו, הוא לא שואל רב פרסי כמו חכם בן ציון, אלא את רבי חיים קנייבסקי... "כך אמר לי וכך אמר לי" או שהוא יחבר ספר, מה אתה מחבר ספר... כך מחברים ספר? תביא פלפולים או ראיות. ועוד, מה אתה מחזיר את המנהגים האלו, די! הם הגיעו לארץ וצריכים לעשות אגודה אחת, לנהוג כדעת מרן.

4 נראה שהוא נמשך אחרי הלבוש והיעב"ץ, ולא נראה שהוא נכנס לסוגיא.

5 נפטר לפני למעלה ממאה שנה, בנו של הכתב סופר, נכדו של החתם סופר מאשתו השנייה שהיתה בתו של הגאון רבי עקיבא איגר. ישנו מעשה ידוע, שרבי עקיבא איגר שלח לחתנו החתם סופר מכתב שאלה בהלכות אבילות, וענה לו החתם סופר אתה לא יודע ש"גברא קפדנא אנא", איך שהגיע המכתב שלך, הגיעה לי השמועה על מות אמי ע"ה.

2 לפני כשנה היה בצפון הארץ כנס לרבני ערים מטעם הרבנות הראשית, 'ותשועה ברוב יועץ', כל אחד מספר מה קורה אצלו, כינסו לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם' (ע"פ סנהדרין ע"א סע"א), זה חשוב מאוד. רב אחד - לא זוכיר את שמו - דיבר שם ואמר: לפי דעתי, מה שהספרדים פוסקים כמון והאשכנזים כהרמ"א יש בזה איסור לא לתגודדו, והביא ראיה מהרמב"ם (פ"ב מהל' ע"ז ה"ד) שפסק כאב"י, שיש איסור לא לתגודדו אפילו בשני בני דיינים בעיר אחת. ואמר שכולם צריכים לנהוג כהרמ"א, ובמסעדות מספיק שהיהו ידליק את האש והוגי יכול להניח את הקדירה על האש כדעת הרמ"א, וכשהוא מגיע לחתונות הוא מורה גם לספרדים לא לעשות שבועה חמורה ולעשות חדר יחוד, וכן דיבר בתקיפות, ורצה לבטל את כל מנהגי הספרדים! הוא דיבר והלך, ואני דיברתי אחריו ואמרתי: קודם כל אני מסכים איתו שכולם יעשו אגודה אחת, אבל בתנאי שכולם יעשו כדעת מרן... אבל לפני שאתה מודבר בפני רבני ערים, תכין את הדברים! הוא הביא את דברי הרמב"ם, והתעלם מכל הסוגיא: ראשית, שני עמודי הוראה הר"ף והרא"ש (יבמות יד.) פסקו כרבא, שבשני בני דיינים בעיר אחת לא נאמר איסור לא לתגודדו. וכן דעת המאירי (יבמות שם), וספר החינוך (מצוה תסז), ורבי ישעיה מטראני הראשון (בפסקיו ליבמות שם). וגם מרן בספק משנה תמה על הרמב"ם שפסק כאב"י, ותירץ שהכלל שהלכה כרבא הוא דוקא כשאב"י ורבא חולקים לדעת עצמם, אבל כאן הם נחלקו בדעת בית הלל ובית שמאי. והרד"ב (בלשונות הרמב"ם סימן א) גם כן כתב לחלק, שכאן אב"י ורבא לא נחלקו לדעת עצמם, והוסף שהרמב"ם העדיף לפסוק כאב"י מפני שמסתבר טעמו. ובספר פרשת מרדכי (האו"ח סימן ד) להגאון רבי מרדכי בנט לפני כמאתים וארבעים שנה - כתב, שכל איסור לא לתגודדו גם להרמב"ם אין איסור לא לתגודדו, ומביא לה ראיות. ולפי זה ידוע שהספרדים נוהגים כדעת מרן והאשכנזים כדעת הרמ"א, וגם הרמב"ם יודה שאין בזה איסור לא לתגודדו.

סיפור לי השבוע, שראש ישיבה אחד אשכנזי בא לסדר חופה לתלמידו הספרדי - תמיד מכבדים את ראש הישיבה לסדר קידושין לא משנה מי זה - וראה שבכתובה יש את נוסח השבועה חמורה, אמר: אני לא מסכים לסדר קידושין, ולמרות שאבי החתן הוא אברך ואמר לו שכך מנהגנו, ראש הישיבה התעקש, והמתניו עשרים דקות מתחת לחופה עד שהביאו כתובה אחרת שאין בה שבועה חמורה. פעם סיפרו לרב אלישיב שיש כמה ראשי ישיבות שלא רוצים לעשות שבועה חמורה, הוא שאל: הם מראשי הישיבות הוקנים או הצעירים? אמרו לו: הצעירים, אמר: בסדר, הבנת... כי מי שגדל בירושלים עם כל חכמי הספרדים ידע מה המקור שלנו, כבר הבית יוסף (סימן קסט בסדר חליצה אות מו) כתב שכבר במונהגו נהגו להשביע שבועה חמורה תחת החופה. לאחינו האשכנזים יש חרם דרבנו גרשום שסאור לקחת שתי נשים, אבל לספרדים אין את החרם, ובפרט שהחרם הוא עד האלף הששי והיום אנחנו בשבת שבע מאות ושבעים ותשע לאלף הששי. אדם מסתדר בקושי עם אשה אחת, איך יקח שתי נשים?... אבל עושים שבועה חמורה כתחליף לחרם דרבנו גרשום. וגם הרד"ב (ח"ד סימן אלף רב), ומרה"ש (סימן מו), והחיד"א (בש"ת חיים שאל ח"ב סימן לח אות כח), וכל גדולי הפוסקים שלנו כתבו שמנהגנו לא לעשות שבועה חמורה. הבעיה שהם חושבים שזה יוכיח בהשקפה... אבל מה זה קשור להשקפה? השקפה זה שייך בשאלה אם ללכת ללמוד בישיבה קדושה או בישיבה תלמודית, אבל כאן זו מחלוקת בהלכה בין מרן להרמ"א. "ויגבה לבו בדרכי ה'!" צריך להראות לראשי הישיבות את כל הפוסקים הללו, להביא לחתונה צילומים של הבית יוסף ושאר האחרונים ולהראות להם...

הם מופתים שהבעל לא יבדל את האשה ויעבור על השבועה, אבל השבועה לא באה על כל ויכוח, לכל אחד יש ויכווחו, זה דרכו של עולם, רק טיפס לא מתוכו... אלא השבועה באה על שלא יעזוב לבית אחר, או שלא יאמר: יש לי חובות, יש לי חובות, לוח"ל לחצי שנה, וכן כל דבר שיעשה שהוא יוצא דופן, תראו בספרי השו"ת"ם לפני כארבע מאות וחמש מאות שנה כמה ויכווחים וגירושין היו, וכי כולם עברו על השבועה חמורה!?

כשיבת הדין מתיר לקחת אשה שניה, לא צריך לעשות התרה על השבועה חמורה שנשבע לא לישא אשה על אשתו. היה דין אחד שאמר לעשות התרה, אמרתי לו שהבעל נשבע על דעת בית דין, ברגע שקיבל היתר מבית הדין השבועה לא חלה, ומותר לו לישא אשה שניה.

וכן בענין חדר יחוד, כתבו האחרונים שמנהגנו לא לעשות חדר יחוד, וביניהם שער המלך (בפ"י מה' אשוח, קונ"ט חופת חתנים סוף סעיף ט) ונהר פקוד (דט"ז ע"ב). וגם מרן החי"ב שהיה גדול הדור באיזמיר לפני למעלה משלוש מאות שנה בספרו כנסת הגדולה (בשיירי או"ח ס' שלט סק"י) - גם האשכנזים מכירים אותו כי המון אברהם מביא אותו הרבה - כתב, שבחתונה בערב שבת יעשו חדר יחוד, ומועט שבשאר הימים לא עושים חדר יחוד.

אם כן מה כוחם של אותם ראשי ישיבות לנקור את כל המנהגים שלנו?! שילמדו את כל הפוסקים, וכן שילמדו בספר שדי חמד ערך לא לתגודדו (מערכת לא כלל עה-פ), ואחר כך ידברו. אני אומר בצורה ברורה: אין איסור לא לתגודדו במנהגי העדות. לכן אנחנו הספרדים מברכים ומתפללים במבטא ונוסח ספרדי, ואם ראש ישיבה אשכנזי מבקש מבחור ספרדי לעלות שליח ציבור, יכול להתפלל במנגינה שלהם, היא יפה ומעוררת, אבל יתפלל בנוסח ומבטא ספרדי. ואם ראש הישיבה לא מסכים ורצה שיתפלל בנוסח אשכנזי או שיוציא אותו מהישיבה, מצויין, שיעבור לישיבה ספרדית כמו "באר התלמוד"...

צריך לדעת שמנהגי הספרדים לא יצאו משוק הכרמל או ממחנה יהודה, אלא מסורת אבותינו בידינו, כל מי שהכיר את רבי עזרא עטיה, רבי עובדיה הדאיה, חכם יעקב עדס, חכם אברהם ענתבי, ושאר כל גדולי הדור, ראה שהיו עושים כמו המבטא והנוסח שלנו, ואנחנו מומשיהם בדרכם.

העלון להצלחתם של: שמעון בן חיה שרה בריאות איתנה והצלחה בכל, דבורה ייטל בת שרה בריאות איתנה והצלחה בכל, יעל בת חנה זוג הגון בקרוב, משה בן ברכה תמר, יהודית ייטא בת ברכה תמר, יוסף שלום בן ברכה תמר-לבריאות הצלחה פרנסה וכל הישועות, ליאל בן שירה הצלחה בכל, מתניה בן שירה הצלחה בלימודים.

משנה מנהגים? אמר לו מרן זצ"ל: אני מודיע לציבור שהמנהג כהגאונים, אבל אני אומר להם שיחמירו כרבינו תם כי כן דעת שלושים ראשונים ומרן השלחן ערוך, אמר לו רבי עזרא: אני בעצמי קשה לי להחמיר - כי גופו היה חלש - אבל אם אתה אומר להם שיחמירו, תבוא עליך ברכה.

מעלה עשן כל שהוא

ז. נחלקו הפוסקים אם מותר לעשן ביום טוב, והספק אם זה נחשב הנאה השווה לכל נפש, האוסרים רצו לומר שהעישון התברר אצל הרופאים שהוא מזיק ומי שמעשן הרבה יכול לגרום לו את המחלה בראות ובדרכי הנשימה, סכנת נפשות, ואין סיבה להתיר לעשן ביום טוב, אך המתירים טענו שסיגריה אחת או שתיים אחרי ארוחה לא מחייב שינוק, ואדרבה זה מועיל לעיכול. למסקנא, מי שרגיל לעשן ויש לו צער אם לא יעשן, בצאת שבת הוא מחכה לשלושה כוכבים כדי לעשן... מותר לו לעשן ביום טוב, כי בשבילו הסיגריות הם כמו אוכל נפש, וכתב השער המלך (פ"ג מהל' לולב הכ"ה) שמי שמחמיר שלא לעשן ביום טוב, מותר לו לתת סיגריות ביום טוב למי שנוהג לעשן, ואין בזה משום לפני עור, וגם אין בזה משום מוקצה. והביא בשם חכם אחד שהביא ראייה להתיר מהמשנה (סוכה מ"ב), מקבלת אשה את הלולב מיד בנה ומיד בעלה, ומחזירתו למים בשבת. אף על פי שבשבילה הלולב הוא מוקצה, שהרי היא פטורה ממצות לולב שמצוה זו היא מצות עשה שהזמן גרמא ואסור לה לברך על הלולב, ובכל זאת מותר לה לקבל מידיהם את הלולב, כיון שהלולב ראוי לבעלה או לבנה, ולפי זה מותר גם למעשן לבקש מחבירו שיביא לו את הסיגריות ביום טוב⁶. וגם בנידוננו, מותר למחמיר כרבינו תם לומר לחבירו שנוהג להוציא שבת כהגאונים וכפי הדין, שיעשה לו מלאכה.

דעת הרב ואזנר

ח. בשו"ת שבט הלוי (ח"א סי' נג) להגאון רבי שמואל ואזנר זצ"ל כתב דבר פלא, שאפילו מי שמחמיר כרבינו תם מתורת חומרא, צריך עיון אם אפשר להקל לו לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה. הרב שבט הלוי ליטעמיה אזיל שפסק (בח"ה סימן רכ) לגבי ברית מילה שאם נולד בשבת חצי שעה⁷ אחר השקיעה, להגאונים זה כבר ליל שבת ומלים אותו בשבת הבאה, אך לרבינו תם זה עדיין יום ששי. מה יעשה מי ששומר כל שבת כרבינו תם ונולד לו בן חצי שעה לאחר השקיעה, כתב שבט הלוי שימול אותו ביום ראשון. ואם הוא לא נוהג כרבינו תם, והמולה נוהג כרבינו תם, יחפש מוהל אחר. אבל במחילה מכבוד תורתו הלכה לא כדבריו, גם בענין לומר לחבירו לעשות מלאכה וגם לגבי ברית מילה, מפני שהמחמיר כרבינו תם מודה שהמנהג פשוט מלפני אלף שנים כמו הגאונים, ורק מחמיר כרבינו תם בתור חומרא חשובה. ופלא על הרב ואזנר שכך כתב בפשיטות להפסיד את המצווה למול ביום השמיני בשביל שנוהגים להחמיר כרבינו תם, הוא תפס יותר מידי כשיטת רבינו תם. ועוד, שבידו היה לא להחמיר, לדוגמא אם אשתו ילדה ומחכה לו בצאת השבת ורוצה לנסוע לפני צאת השבת לרבינו תם, לדעת הרב ואזנר צריך לעשות התרה, אבל כבר כתב בעל הנודע ביהודה

6 החיד"א (במחזיק ברכה סימן תקיא ס"ק ב בד"ה אמנם) מחלק, שאם המחמיר סבור שיעקר הדין לאסור עישון ביום טוב, אסור לו להביא לחבירו. אבל למעשה בדרך כלל המחמיר עושה כן לחומרא בעלמא, ולכן מרן זצ"ל בחזון עובדיה יום טוב (עמ"מ מה) היקל בזה.

7 כולם יודעים שאם נולד תשע עשרה דקות לאחר השקיעה ואילך, המנהג פשוט למולו בשבת הבאה, ורק אם נולד רבע שעה אחר השקיעה מלים אותו ביום ראשון, כי אולי בין השמשות הוא יום, ואם ימולו אותו בשבת הבאה זה חילול שבת.

שאלה מהקהל: האם גם בניו יורק אותו הדין, שאם נולד 19 דקות לאחר השקיעה מלים אותו בשבת הבאה?

תשובת הרב: גם בניו יורק יש אותה שמש ואתו כוכבים... אמנם קשה לדיוק, אבל יש שעונים 'שוויצרים' טובים שמדייקים.

בדגול מרובה (יו"ד סימן ר"ד), והסכימו עמו הרבה אחרונים, שאם רוצה באופן חד פעמי לעבור על הנדר אין צורך בהתרה, וכיון שבידו לבטל את קבלתו, יכול לומר לחבירו לעשות מלאכה בשבילו, וכמו דין המקבל שבת.

פלא המנחה

ט. תדע, שאנו נוהגים להתפלל ערבית מזמן פלא המנחה שעה ורבע קודם צאת הכוכבים, ולמרות ששיטת רבינו תם שזמן פלא המנחה הוא שלש דקות לפני השקיעה שלנו, ולשיטתו התפלה שלנו היא ברכה לבטלה, ואף על פי כן אנחנו לא אומרים ספק ברכות להקל. לגבי תפלת עמידה עצמה יש לומר תפלה רחמי ניהו, כמו שמרן בשלחן ערוך (סי' קו סעיף א) כתב, שאם הוא מסופק אם התפלל, חוזר ומתפלל. ובמשנה ברורה (סק"ב) הקשה, שאמנם תפלה ראשונה ביום היא דאורייתא, אבל שאר התפלות דרבנן ונאמר ספק דרבנן לקולא? ותירץ שתפלה רחמי ניהו, ולואי יתפלל אדם כל היום כולו, ולכן חוזר להתפלל בתנאי של נדבה. אבל איך מברך המעריב ערבים, אמת ואמונה, השכיבנו, בזמן שלדעת רבינו תם אלו ברכות לבטלה, לכאורה נאמר ספק ברכות להקל? על כרחך שהולכים אחר המנהג, גדול כח המנהג, וכמו שכתב התרומת הדשן (סימן לד) שבמקום מנהג לא אומרים ספק ברכות להקל.

חילול שבת

י. הזכרנו שאם התינוק נולד בשבת יש לחלל עליו שבת ולמולו בשבת הבאה, 'מה לי לתקן מילה, מה לי לתקן כלי' (ע"פ שבת ק"ו). אבל כמוכחן שאסור לאורחים לחלל שבת בשביל להגיע לברית מילה. אם הוא כל הקרובים שלו מגיעים ברכב לחניה של בית הכנסת, ידחה את הברית ליום ראשון. אם יכול לרמות⁸ אותם עדיף, כגון שיאמר להם: יש לתינוק צהבת, אני מסופק אם נעשה לו ברית בשבת, תעמדו אתי בקשר במוצאי שבת, ובמוצאי שבת יאמר להם: הצהבת ירדה, עשו לו ברית בשבת, אבל כעת נעשה סעודה, וכך יביאו לו את המתנות... אם רק מעטים מחללים שבת, כגון שיבוא אחד ברכב או יבוא אחד ויצלם, יעמיד צלם בהיכל... כמוכחן שצריכים להעיר לו, אבל לא ידחו את המילה בשבילם, אלא ימול בשבת לפי רוב הציבור. אבל אם רובם מחללים שבת ואין ברירה, ידחו את המילה ליום ראשון. ואמנם כל רב מורה הוראה צריך שיקול דעת, כי בדברים הללו אין הוראה גורפת.

שביתת בנו

יא. ראיתי חידוש בספר מקור חיים (סי' רסג סעיף י"ז) להגאון מליסא⁹ לפני כמאתים שנה - שכתב, מי שקיבל עליו שבת מותר לו לומר לאדם זר שיעשה לו מלאכה, כפי המבואר בפוסקים, אבל אסור לו לומר לבנו הקטן¹⁰

8 מותר לשקר מפני השלום, וכמו שכתב בספר חסידים (סימן שלו), שאם אמו מצווה אותו שיעשה דבר שאביו יכעס, יכול לשקר לאביו, כי איסור שקר הוא לא מדאורייתא, אלא או מדרבנן או ממידת חסידות, כך כתב התורה לשמה (סימן שסד) שמפלפל ומביא על כך כעשרים גמרות, עיין ועיין וכו', כי אם האיסור מדאורייתא, איך מותר לשקר מפני השלום כגון לשלום בית? איך תלמיד חכם יכול לשקר במסכת, פוריא ואופיזיא (ב"מ כג ס"ב)? אלא התורה אסרה רק עדות שקר לבית הדין, אבל אם מספר סתם סיפורים: קפצתי מהגג ולא קרה לי כלום... הוא שקרן, אבל לא עובר איסור מדאורייתא. וגם כאן יכול לשקר ולומר שיש לתינוק צהבת, אם הם עדיין לא שמעו על הפטנט הזה...

9 תראו איך אנחנו לומדים בכל הספרים, הזכרנו השבוע את הגאון מליסא, רבי יהונתן אייבשיץ, היעב"ץ, וגם את החיד"א ורבי חיים פלאג', בתורה שלנו יש אחדות. אבל רק בתורה...

10 למרות שהוא קטן, אבל כתוב בפרשת יתרו שקראנו השבוע: לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך וכו', ובמכילתא כתוב: להזהיר גדולים על הקטנים. וגם רש"י כתב בנך ובתך אלו קטנים, ומדובר אפילו קטנים שלא הגיעו לחינוך. אני זוכר לפני שנים שבבית היו צריכים לכבות את החשמל בשבת, ומישהו

בפרהסיא, אם היין שלו לא מבושל עושה את יינו יין נסך¹⁴, מה שאין כן אדם שעושה עבירות אחרות, כגון מגלח בתער, או בעל עבירה שיש לו יצר הרע גדול אבל הוא לא מחלל שבת, הוא פסול לעדות אבל אין יינו יין נסך, רק מחלל שבת עושה יינו יין נסך, כמו שביאר המשנה ברורה בהקדמה. ומה הדין באדם שהוא עצמו שומר שבת, אבל יש לו שיגעון לומר לבנו לחלל שבת, והבן מפתח מאבא שלו שהוא אדם עצבני, 'גברא אלמא', האם אותו אדם נקרא מומר לחילול שבת, או שהוא נקרא מומר ל"לפני עיור לא תתן מכשול", נפקא מינה אם יינו יין נסך, אומר הרב אלפאנדרי, התורה אומרת שנקרא מחלל שבת, כי כתוב לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך, ואם מצווה לבנו לחלל שבת הוא מומר לחילול שבת. אבל גם לפי הפשט אסור לקטנים לעשות מלאכה מטעמו, כי מוזהרים הגדולים על הקטנים.

שלא קיבל שבת לחבר את הפלאטה. אבל דין זה הוא קצת קשה, ראשית יש לחקור, האם האיסור לומר לקטן בשבת שיעשה מלאכה בשבילו, הוא כמו הציווי על שבתת בהמתו¹¹, וכמו הציווי על שבתת כליו לשיטת בית שמאי¹², שהחייב הוא מכחו של הבעלים, וגם בשבתת קטן החייב הוא על האבא, ואם כן אם האבא קיבל שבת הרי הוא מצווה גם להפריש את בנו הקטן ממלאכה, או נאמר שציווי זה הוא דין על הילד, שהילד לא יעשה מלאכה, ולפי זה מה שהאבא קיבל שבת מבעוד יום אין זה מחייב את הילד, וכך הוכיחו האחרונים כהצד הזה, וכן עיקר ההלכה, שיכול לומר לבנו הקטן שיעשה מלאכה, ולא כדברי המקור חיים שהחמיר.

אתה ובנך

יב. הסבא קדישא הרב אלפנדר' בספרו מוצל מאש (סימן ד) מוסיף פירוש יפה על הפסוק שהזכרנו, "לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך, ואתך, צריך להבין, אם מדובר בבן גדול מעל גיל מצוות הרי הוא כבר מוזהר ועומד, ואם הוא קטן הלא חייב להפרישו ממלאכה מדין חינוך דרבנן, וכל שכן פחות מגיל חינוך שלא יתחייב לשמרו מדאורייתא. אלא ידוע שאדם שמחלל שבת¹³

ושומע שהוא מדליק את הרדיו ושומע חדשות "טו טו טו"... לכאורה אינו יכול לכונן את השעון שלו לפי מה ששמע, כי זו הנאה ממעשה שבת.

14 ביקרתי באיזה יקב וראיתי שכתבו על הבקבוק "יין מבושל" באותיות קטנות, אמרתי להם שיכתבו באותיות גדולות ומאירות עינים, אמרו לי: אחר כך לא יקנו, אנשים רוצים יין טוב, לא יין מבושל... אמרתי להם תכתבו בגדול, יהיה לכם רווח שאם חילוני יגע ביין, היין לא יהיה יין נסך! וזה טוב גם למי שמחמיר לקדש על יין לא מבושל, כי נחלקו בזה הפוסקים, שידע אם היין מבושל. או שכותבים בקטן "כשר לפסח" על כל מיני ממתקים, תכתבו באותיות גדולות! שלא יתבלבל מישהו ויקח בחנות חבילת ופלים מאחרי הוילון של החמץ, והבא אחריי כבר לא יבדיל ויראה את זה במדף הכשר לפסח ויכול להיכשל, ואם יעשו אותיות גדולות לא יצטרכו לעשות צורות שונות לפסח.

מבני הבית הרים תינוק בן שנתיים שילחץ על הכפתור מרן זצ"ל כעס ואמר: מה הוא לא יהודי?!

11 כגון שיש לו סוס בקיבוץ, יאמר למי שרוכב עליו שלא ירכב בשבת, כי יש בזה מלאכה של הוצאה של האוכף, ואם לא שמע לו יפקיר את הסוס בפני שלושה, אבל לא יספר לו, שלא יקח לו את הסוס לגמרי...

12 אמנם אין הלכה כדבריהם, אלא כדברי בית הלל שאדם לא מצווה על שבתת כליו, אלא על שבתת בהמתו בלבד.

13 הפוסקים דנים לגבי מי שהולך ברחוב, כגון שגר בתל אביב והולך בשבת ליד הבית של "חולדאי",

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורי השבועי של מרן הראש"ל שליט"א

מביהמנ"ס היודים כל מוצע"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293* שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

לילך בת יהודית
בריאות איתנה וילדים ת"ח

יחזקאל בן הלה
לחזרה בתשובה

עידן בן רחל
וכל יוצ"ח לתורה ויראת שמים

לכל רבועיך להתברך מפי קודשו של מורי ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורי השבועי להצלחה לרפוא'ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'כאן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"

השאר את שם נולד ומספר טלפון ב- 5293* שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

שמואל ברק נ"י

מאת התלמיד היקר: שמואל ברק נ"י מרכז הארץ

כתוב בפרשת השבוע: "רק שבתו יתן ורפא ירפא" (פי"א פס"י"ט)

אומרת הגמ' 'מכאן שניתנה רשות לרפא ירפא (ב"ק דף פ"ה) מביא הגאון רבי יעקב שיכני שליט"א בספרו "קול יעקב" בשם הגאון רבי אהרון זכאי שליט"א סיפור על הגאון מוילנא שבאה אחותו ובקשה שיתפלל על בנה שנזסה למות, והרופאים כבר נואשו מחייו. הזדקף הגאון מוילנא מלא קומתו ואמר, כך אמרו הרופאים? והרי התורה אמרה "ורפא ירפא", ודרשו חז"ל "מכאן שניתנה רשות לרפא לרפאות", א"כ לרפאות הם נתנו לו רשות, אבל לומר נואש לחולה אין רשות לרפא.

העלון להצלחתם של: נינה שרה בת חמשנה בריאות מאור עיניים, שמואל בן אורה זווג הגון, רות רוחמה בת מירב חנה לרפוש, זוהר חיה בת ענדת יהודית זיוג הגון וחזרה בתשובה, חושן בת רונית קדושה, צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, חנה לולו בת פרחיה כל הישועות, יגל בן תמניה רפ"ש הנפש והגוף.

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (כא א).

בסיום הפרשה הקודמת קראנו בענין המזבח, "ולא תעלה במעלות על מזבחי", ומיד לאחר מכן נאמרה פרשת הדיינים "ואלה המשפטים". אומר רש"י: למה נסמכה פרשת דיינים לפרשת מזבח, לומר לך שתשים סנהדרין אצל המקדש. וכן דרשו חז"ל בירושלמי (מכות פ"ב ה').

ויש לברר מדוע באמת בית הדין צריך להיות סמוך לבית המקדש ולמזבח, מה הקשר העיוני ביניהם?

ופירש המהר"ל (גור אריה) שהמזבח משכין שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, כי עליו מקריבים את הקרבנות המכפרים על עוונותיהם של ישראל, וכמו שאמרו חז"ל (מסכת שמחות פ"ח ה"ז) שלכן אסרה התורה להניף כלי ברזל על אבני המזבח, מפני שהן מטילות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ומטעם זה ציותה התורה לבנות את המזבח באבנים שלמות, כיון שהן מטילות שלום בעולם.

וכן המשפטים עושים שלום בעולם, כמו שאמרו חז"ל במכילתא (מס' דנוימן א) מפני מה הדינים קודמים לשאר מצוות התורה, כיון שהם מביאים שלום בעולם, שכל זמן שיש ויכוח בין אדם לחבירו יש ביניהם מחלוקת, וברגע שנפסק הדין נעשה שלום ביניהם. ובמסכת אבות (פ"א מ"ה) שנינו: רבן שמעון בן גמליאל אומר, על שלשה דברים העולם עומד, על הדין ועל האמת ועל השלום, שנאמר (זכריה ח טז) "אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם", ואומר הירושלמי (תענית פ"ד ה"ב) שהכל ענין אחד, כיון שאם נעשה הדין נעשה אמת ונעשה שלום בין אדם לחבירו. לכן הסנהדרין צריכה להיות סמוך למזבח, כיון ששניהם באים להשכין שלום בעולם.

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (כא א).

אומר הזוהר הקדוש (ח"ב צד): פתח רבי שמעון ואמר, "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" תרגום "אלוין דיניא דתסדר קדמיהון", אליו אינון סדורין דגלגולא. כלומר, בפרשה זו נרמזו סוד הגלגול, שלפעמים נשמה חוזרת לעולם הזה לתקן מה שקלקלה בגלגול הקודם.

והקשה הבעל שם טוב זיע"א: הרי בהמשך התורה מפרשת את הדינים והמשפטים שבין אדם לחבירו, ומה הקשר בין דיני ממונות לענין הגלגולים?

ופירש הבעש"ט, שלפעמים יש לאדם דין תורה עם חבירו ובית דין מחייבים אותו, והוא חושב שבאמת הוא לא חייב לשלם, שידע נאמנה כי "אלוקים ניצב בעדת אל" (תהלים פב א), כשבית הדין יושב לדון שכונה שרויה ביניהם ויש להם סיעתא דשמיא לדון דין אמת, ואם חייבו אותו כנראה שהוא חייב ממון לחבירו מגלגול קודם.

ומעשה שהיה עם המגיד ממעוריש זיע"א שביקש מרבו הבעש"ט שיפרש לו את דברי הזוהר הללו. אמר לו הבעש"ט: המתן כאן על אם הדרך ותחזור אלי בערב, אז תקבל תשובה על שאלתך. המתין המגיד והתבונן סביבו, והנה הוא רואה איש עשיר רוכב על הסוס ועוצר בדרכו תחת העץ, ישב האיש לנוח ולאכול מעט ואחר

כך קם ללכת לדרכו, ואת הארנק שלו שכח תחת העץ. אחר כך בא אדם אחר לנוח שם ומצא את הארנק עם ממון רב, לקח את הארנק והלך לדרכו שמה וטוב לב. לאחר זמן מה הגיע לאותו מקום איש עני ונדכה, עייף ויגע, ישב תחת העץ, אכל ושתה מעט ונשכב לנוח. והנה לפתע הגיע העשיר ששכח את הארנק, ושאל את העני: היכן הוא הארנק עם המעות ששכחתי כאן? העני לא הבין במה מדובר והשיב לו כי לא ראה שום ארנק. העשיר היה בטוח שהעני מצא את הארנק וגנב אותו לעצמו, והתחיל להכות אותו מכות נמרצות עד שיחזיר לו את הארנק, עד שהתייאש והלך לו, והעני נשאר חבול מוכה ופצוע.

המגיד שראה את כל המחזה הזה תמה והשתומם, ולא הצליח להבין את פשר הדברים, מדוע איבד העשיר את ארנקו? מדוע זכה המוצא בממון שאינו שלו? ומה עשה העני המסכן שהוכה מכות נמרצות על לא עול בכפו? כשהגיע אל הבעש"ט סיפר לו את כל המעשה, אמר לו הבעש"ט: מה שראית זו התשובה לשאלתך, בגלגול הקודם היה העשיר חייב לאיש השני סכום כסף כפי שהיה לו בארנק, והשני תבע אותו לדין תורה. העני המוכה היה בגלגול הקודם הדין שלפניו בא הדין, והוא פטר את העשיר בלי לברר את הדין היטב. לכן עכשיו בגלגול זה חזר ממונו של העשיר לזה שהיה חייב לו, והדין שלא דן כראוי קיבל את עונשו מן השמים.

כך הקב"ה מנהיג את העולם בצדק ובישור, וגם אם נראה לאדם שחייבו אותו שלא כדיו, יתכן שהוא חייב מגלגול אחר ועכשיו זימן לו הקב"ה שישלם את חובו. וזו כוונת הזוהר הקדוש "ואלה המשפטים" אליו אינון סדורין דגלגולא, שדיני ממונות נשלמים ע"י סוד הגלגול.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שכמתו לחסיד מבי אדם חולי, צרה ויגון, ומבי רחמי לנשמות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

דבני אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם פ"א 5290

החכם רבי צדקה חוצין זצוק"ל
יום פטירתו י"ח אדר ה'תשכ"א

לאורם נלך הדליקו נר

החכם רבי צדקה חוצין זצוק"ל

רבינו נולד בתאריך ח' בשבט ה'התרל"ו (1876 למניינם) בבגדד שבעירק לאביו רבי משה חוצין זצ"ל בצעירתו למד רבינו בישיבת מדרש "בית זילכה" אצל רבי יהושע דנגור זצוק"ל שהיה ראב"ד של בגדד. רבינו היה ידוע בגדולתו הרוחנית לצד ענוותו הגדולה.

בספר "מאור פניך" מובא סיפור שהעיד עליו תלמידו המובהק רבי מרדכי אליהו זצ"ל שרבנו היה בקיא בשולחן ערוך "אורח חיים" "יורה דעה" בעל פה כמאן דמונה בדיה "וחושן משפט" כמאן דמונה בכיסיה, מסופר שכשרבינו עלה לארץ ישראל עלו איתו עוד עשרה חכמים ביניהם היו רבי יעקב סופר (בעל כף החיים) רבי יחזקאל עזרא ועוד חכמים וסופרים. אחד מבני החבורה לא הרגיש טוב וחזר לעירו. רבינו ושאר החכמים המשיכו לדרכם כשהגיע זמן מנוחה נעמד רבינו והחל לקרוא "מנחה" "מנחה", "עשירי" "עשירי" אמרו לו חבריו מאיפה נמצא עשירי במדבר הזה, אמר להם רבינו אני את שלי עשיתי והקב"ה יעשה כטוב בעיניו והנה הגיע לעברם פרש חגור חרב ולא ידעו מי הוא, אמר להם רבינו בואו נדבר בארמית ואם הוא יהודי הוא יבין את השפה. ואז שאל רבינו את חבריו "הדא דידן הוא?" ורוכב הסוס ענה להם "דידן דידן" ואז השלים להם מנין.

כ"כ רבינו היה ידוע בענוותו הגדולה. שהרי רבינו שימש גם כמוהל מומחה והיה רץ משכונה לשכונה, מעיר לעיר לזכות במצווה המילה. מסופר שבאחד השבתות הזמינו את רבינו לשמש מוהל בשכונת קטמון אמר לו בעל השמחה אני מתנצל מכבוד הרב אבל יש כאן מוהל אחר אשר מבקש למול את התינוק ולא עוד אלא מבקש גם מהרב את כלי המילה. פני הרב צהלו ושמוחו והרגיע את בעל הברית שהוא שמה שאותו אדם ימש כמוהל וגם ישתמש בכלי המילה שלו וללא אומר דברים חזר רבנו לביתו בשמחה שאלה הרבנית איך היה מצוות המילה אמר לה רבנו היה הכל מצויין, רק במוצ"ק כשבאו להחזיר לרבינו את כלי המילה הבינה הרבנית את אשר הרחש ושאלה איך סיפרת לי שהיה הכל מצויין והרי לא אתה עשית את הברית? אמר לה רבינו והרי זכיתי לענות אמן על כל הברכות ורק בגלל מצוות עניית אמן הכל היה מצויין. בשנת ה'תרפ"ו עלה רבינו לישראל והשתכן בשכונת גאולה בירושלים, וזכה להקים שם את בית הכנסת "שמש צדקה" וכן כיהן כדיין בבית הדין של העדה החרדית הספרדית.

רבינו הלך לבית עולמו בראש חודש אדר שנת ה'תשכ"א (1961 למניינם) ונטמן בבית הקברות סנהדריה בירושלים והוא בן 85.

מאור ישראל

הרב ישראל לורי שליט"א
כפינתו הקבועה בד"ריו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשבת 13:30

להלכה: ודאי שמותר ואפי' חובה ליתן את הכספי מעשר לבניו ובנותיו שהרי עניי עירך קודמים וכן שמעתי מהגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל.

שאלה: אדם שנתן כסף לחבירו כדי שישלם לו את חובו כגון ארנונה וכדו' ומכל סיבה שהיא אותו אדם נתעכב מלשלם וקיבל קנס עבור איחור התשלום, האם יש מקום לתבוע את חבירו על הנזק שנגרם מהמתו, או דהוי רק גרמא ופטור?

תשובה: הגמ' בב"ק נט: איתא, השולח את הבערה ביד חרש שוטה וקטן ושרפו את הגדיש פטור מלשלם דהוי גרמא בניזקין, וביאר רש"י בד"ה "פטור", משום דהוי גרמא בניזקין וכן מבואר בתוס' בבא בתרא כו. והביאו כמה וכמה מקורות לדבריהם ע"ש.

וכן פסק הרמב"ם בהל' חובל ומזיק פ"ז הל' ח'. וכן פסק מרן בשו"ע חו"מ סי' ת"כ סעי' י"א כדברי התוס' ורש"י שכתב בזה"ל "הכניסו לחדר וסגר עליו ובטלו ממלאכתו אינו נותן לו אלא שבת בלבד אבל אם היה סגור בחדר וסגר עליו מלצאת הוי גרמא בניזקין ופטור מדיני אדם" ע"ש.

להלכה: היות והוא רק גרם לכך נחשב לגרמא בניזקין שפטור, אך דיני שומרים חייב אותו אדם ולכן חייב לפייסו.

שאלה: המקפיד ליתן מעשר מכספו האם יכול ליתן את כספי המעשר לבניו ובנותיו העוסקים בתורה הקדושה?

תשובה: איתא בגמ' כתובות דף נ'. "אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת", וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת. דרשו רבותינו ביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים, וביאר רש"י שם זה הזן בניו ובנותיו קטנים, שתמיד יום ולילה הן עליו והיא צדקה שאינו חיוב עליו בהם. וכן פסק הרמב"ם בהל' מתנות עניים פ"ה הל' ט"ז, הנותן מזונות לבניו ובנותיו הגדולים שאינו חייב במזונם כדי ללמוד הזכרים תורה, ולהנהיג הבנות בדרך ישרה ולא יהיו מבזוזות, וכן הנותן מזונות לאביו ולאמו הרי זה בכלל הצדקה.

ולפי זה נראה לומר בנדון דידן שודאי יכול ליתן את כספי המעשר לבניו או בנותיו וכן לחסוך ליום חופתם. ובלבד שיהיו הבנים עמלים בתורה הקדושה וכן הבנות הנישאות לבני תורה כדברי הרמב"ם: וכמו שכתב מרן בשו"ע יו"ד סי' רנ"א סעי' ג' בזה"ל: "הנותן לבניו ובנותיו הגדולים שאינו חייב במזונותיהם כדי ללמד את הבנים תורה ולהנהיג הבנות בדרך ישרה וכן הנותן מתנות לאביו והם צריכים להם הרי זה בכלל צדקה ולא עוד אלא שצריך להקדימו לכל אדם" וכו' עכ"ל. והאריך בזה מרן זצוק"ל בשו"ת "חווה דעת" חלק ג' סי' ע"ו ע"ש.

הלכות נשים

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הלכות בית מרן

שהפרורי לחם לא באים להטעים, ואישה שמספקת צריכה לברך מזונות, וכן כתב מרן הרשל"צ הגאון רבי יצחק יוסף בספרו שו"ת הראשון לציון (הלק א' עמוד ס"ו)

שאלה: אשה שנרטבו בגדיה בשבת וברצונה ליבשם על מכשיר חשמלי הנקרא רדיאטור (הסקה) האם מותר לה ליבשם על הרדיאטור או שיש בזה איסור מבשיל?

תשובה: מרן השו"ע הביא (בסימן ש"א סעיף מ"ו) שאסור לשטוח בגדים השרואים במים סמוך לאש, והוא משום איסור מבשל באור. וכל האמור הוא דוקא שמניחים את הבגדים במקום שיכולים לבוא לידי חום שהיד סולדת בהם (40 מעלות חום) אבל אם מניח במקום שאין היד סולדת בו מותר, ולכן בדין שלנו יוצא שמותר לה להניח את הבגדים הרטובים מול הרדיאטור במקום שלא יגיע ליד סולדת בו, וצריך להיזהר שלא תישטח את הבגדים כדרך שעושים בחול והוא משום מראית העין.

שאלה: אישה שאוכלת שניצל מה עליה לברך שהכל ויפתור את הפרורי לחם את תברך עליו מזונות ויפתור את העוף?

תשובה: בדין זה הביא מרן השו"ע (סימן ר"ח סעיף ב') שכל מאכלים שמעורב בהם אחד מחמשת מיני דגן (חיטה, שעורה, שובלת, שועל, כוסמין, שיפון) והוא בה להטעים, אף שהוא לא עיקר והוא טפל, ברכתו מזונות שכן רק מחמשת מיני דגן הדין כן, אבל בשאר התבשילים לא כן אלא שהולכים אחר עיקר התבשיל, מכלל הדברים יוצא שאישה שאוכלת שניצל צריכה לדעת למה באים הפרורי לחם, האם לדבק או להטעים, וידוע שכיום שמים את פרורי הלחם להטעים ולא לדבק, ושכן אם היא לא רוצה לשים פרורי לחם וטעמו שונה לגמרי משניצל עם פרורי לחם, ולכן להלכה צריך לברך על שניצל מזונות מכל מקום, ואין חילוק בזה בין אולמות לבין שניצל שעושים בבית אלא שעל הכל מברכים מזונות, אלא אם כן ידוע לנו בברור

אלרגיה בעיניים

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

ללחלח עיניים יבשות ולשטוף את האלרגנים.

3. תגובה למגע - חומרים שמורחים על הפנים עלולים לגרום לתגובה אלרגית אצל אנשים רגישים.

4. דלקת אביבית של הקרנית ושל הלחמית - מדובר בדלקת עיניים כרונית בילדים שמתחילה בסביבות גיל 5 ופוגעת יותר בבנים. באביב ובקיץ יש לרוב החמרה בדלקת, ואילו בסתיו ובחורף ובחורף היא חמורה פחות, אבל היא נוכחת כל הזמן ונעלמת בדרך כלל רק לקראת סוף שנות העשרה. כדי להימנע משפשוף העיניים. לא משנה עד כמה הן מגרדות - זה רק יחמיר את הגירוי.

5. עדשות מגע - רגישות לעדשות מגע שגורמת לגירוי ולאודם בעיניים. מומלץ להוציא עדשות מגע אם העיניים מגוררות.

בתוך כמה ימים ממוגע עם האלרגן יופיעו התסמינים? מהירות ההופעה של התסמינים בעיניים משתנה מאדם לאדם. יש אנשים שמפתחים תסמינים בסמוך למגע עם האלרגן, ואילו אחרים מפתחים אותם רק כעבור יומיים עד ארבעה ימים מהחשיפה.

טיפול באלרגיה בעיניים: הטיפול התרופתי באלרגיה בעיניים מיועד להקל על תסמיני האלרגיה, להפחית את התדירות של התקפי האלרגיה ואף למנוע אותם כליל. התרופות לאלרגיה בעיניים כוללות טיפות, שאותן יש להזליף לעיניים, וטבליות. יש לציין שכמה מהטיפולים הרגילים שניתנים לסוגי אלרגיה אחרים משמשים גם לטיפול באלרגיה בעיניים.

אלרגיה בעיניים

לא רק העור וזרמי הנשימה עלולים לסבול מאלרגיה, אלא גם העיניים. אלרגיה בעיניים עלולה לגרום לגרד, לאודם, לנפיחות ולדמעות. איך מטפלים בתופעה המציקה והאם אפשר למנוע אותה?

מהן הסיבות לאלרגיה? התסמינים האלרגיים בעיניים, כמו כל תופעה אלרגית, נגרמים מתגובה לקויה של מערכת החיסון. כשגופים זרים כמו חיידקים ונגיפים ממסכנים את הגוף, מערכת החיסון מחמשת את עצמה בחלבונים שנקראים נוגדנים שתפקידם להילחם בפולשים הזרים.

איך מתפתחת האלרגיה בעיניים? התגובה האלרגית גורמת לגירוי ולדלקת של הלחמית, שהיא קרום שקוף שמכסה את החלק הפנימי של העפעפיים ואת החלק הלבן של העיניים. התגובה האלרגית גורמת לתאי פיטום, ששייכים למערכת החיסון של הגוף, לייצר היסטמין שגורם לנפיחות של כלי הדם בעיניים. התוצאה: אודם, דמעת וגירוי בעיניים. מובן שישנם סוגים שונים של תגובות אלרגיות בעיניים.

מהן התגובות האלרגיות האפשריות? מה אפשר לעשות כדי להקל עליהם?

1. תגובה דלקתית עונתית של הלחמית היא הסוג השכיח ביותר של תגובה אלרגית בעיניים. האלרגיה עלולה לגרום גם לגירוי ולדמעת בעיניים. אפשר להקל בטיפוח את העיניים במים ולהניח עליהן מטלית קרה לחה.

2. תגובה דלקתית כרונית - העיניים מגוררות כל השנה עקב חשיפה לאבק הבית, ולחומרים אלרגיים אחרים שנמצאים בבית. מומלץ להשתמש בטיפות סיכה כדי

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב טדרשויות "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "ני לרגלי ועוד...

להתפלל על מציאת חן

שאלה: יש בני אדם שאין להם חן בעיני הבריות. הם לא נסבלים ומהווים טורח על הבריות. מה ביכולתם לעשות?

תשובה: מצב של אי מציאת חן הינו סוג של ייסורים משמיים. זהו סבל נורא לאדם לחוש בכל מקום שאינו רצוי. ראשית עליו לדעת: אם אני מאמין שזה מאת ה', עלי לקבל זאת כייסורים, ולדעת שהעיקר הוא למצוא חן בעיניי ה'. אין אצל הקב"ה ביטויים כמו "הפנים שלך לא נראות לי פות", "התנועות שלך דוחות אותי". ה' לא ימאס בך כמו הבריות בגלל דברים כאלה. עליך לומר לבריות המסתייגות מפניך: "לך לאומן שבראני". אם הוא ברא אותי כך, זהו נחת רוח לפניו שאהיה כך. שנית, יופי זה עניין טבעי שאי אפשר לשנותו בדרך כלל על ידי תפילה. היה אמנם חכם בתלמוד שהתפלל על אישה בשם חנה שתתייפה וכך היה, אבל זה היה כמוזן מעשה ניסים.

אנחנו לא מצפים לניסים כאלה. אם כן, על מה אדם יכול להתפלל? על מציאת חן, כמו שאנו מתפללים "ותננו לחן ולחסד בעיניך ובעיני כל רואני". חן אפשר לשנות על ידי תורה, תפילה ומעשים טובים. ראינו את זה במצרים באופן מופלא. בני ישראל היו שנואים בעיני המצרים, אבל כשבאו לקיים את מצוות ה' כתוב

"ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב". כיצד? "ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים".

מתי אדם יבקש מנדיב תרומה? בזמן שיש לנדיב מצב רוח טוב. הכרתי מבוגר שאין לו יכולת לעבוד, שנוסע כל שנה לחו"ל כמה ימים לפני פורים וחוזר לאחר פורים, ומקבל סכום כסף יפה מאוד. הוא אומר שבימי הפורים, דעתם של העשירים בדוחה כטוב לבם ביין, והם נותנים לכל דכפין בעין יפה.

זה לא סביר שאדם ילך לנדיב, בשעה שמתו מטל לפניו, ואם כן, כיצד עם ישראל הצטווה בזמן מכת בכורות, בזמן שמתי מצרים מוטלים לפניו בגללם, לבקש מהם כלי כסף וכלי זהב?!

בני ישראל יכלו לטעון למשה: איך תדרוש מאיתנו לבקש מהמצרים כלי כסף וזהב כאשר מתייהם מוטלים לפניו ועוד בגללנו? ודווקא אז מסופר כי "ויתן ה' את חן עיני העם... וישאלום". היהודי ביקש כלי אחד, והמצרי נתן לו שניים, כמו שעשוי היה שונא ליעקב, אבל בשעה שנפגש עמו נשקו וחיבקו בכל לבו. מכאן למדים שאם יש לך אמונה, הקב"ה יכול להפוך את הלבבות העוינים ביותר לטובתך.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

נפלאות הבריאה

חלבונים

החלבונים

נפלאות הבריאה: מדוע הגוף זקוק לחלבונים?

מה תפקיד החלבונים בגוף? אלו מזונות עתירים בהם? ומה התועלת של אכילת דגנים וקטניות יחדיו?

החלבונים בנויים מ-22 חומצות אמינו, שביניהן 8 חומצות שהגוף אינו יכול לייצר בעצמו ועליו לקבלן במזון. לחלבונים תפקיד מרכזי בבניית רקמות הגוף ובתפקודן. החלבונים הינם אבני הבניין של גוף האדם ומהווים את המבנה הבסיסי שלו. הם בונים כל תא ותא, מספקים לתאי הגוף אבני בניין לחידושם ולחידוש הרקמות, בונים את השרירים, העצמות, הדם, השיער ועוד.

חלבון מן הצומח - דגנים וקטניות מכילים חלבונים, והם מכילים את כל חומצות האמינו החיוניות לגוף האדם (כלומר, אלו שהגוף אינו יכול לייצר בעצמו). מידת הריכוז של חומצות האמינו שונה בין הדגנים לקטניות, ולכן מומלץ לגוון את התזונה. שילוב של דגנים וקטניות יחדיו מספק לנו חלבון מלא (חלבון שיש בו את כל 22 החומצות האמיניות).

מזונות מן הצומח העתירים בחלבון איכותי - פירות יבשים: משמש יבש, צימוקים,

שזיפים יבשים. גרעינים וזרעים: קשיו, ערמונים, שומשום מלא (טחינה), כל הגרעינים למיניהם, שקדים. דגנים: שיבולת שועל עשירה ביותר בחלבון (גם בדגנים אחרים יש). קטניות: חומס, שעועית, פול, מאש, עדשים, אפונה. פירות: אבוקדו ובננה (עשירה ביותר).

חלבון מן החי - עוף, דגים, בשר, ביצים ומוצרי חלב מכילים כמויות גדולה מאוד של חלבונים. בחברת השפע, שבה מוצרים אלו מהווים חלק מרכזי מהתפריט, אדם ממוצע צורך כמויות חלבונים הגדולה פי שתיים ואף יותר מהדרוש לו. כאשר חלבונים מן החי נאכלים בכמויות גדולות מדי, עודפיהם מתפרקים בגוף ויוצרים פסולת חומצית מזיקה!! כמויות גדולה של חלבון בארוחה עלולה לפגוע בכליות, לגרום לעומס על הכבד, לשבש את תהליך העיכול, לפגוע בעתודות הסיידן בעצמות (ובכך להגדיל את הסיכון לאוסטאופורוזיס), לפגוע בחיידקים טובים במעי ואף לגרום לסרטן המעי.

כל המזונות מן החי עתירים בעיקר בחלבון: בשר, עוף, חלב, ביצים ודגים. במקום לצרוך עוף, בשר וחלב העדיפות היא לביצים ודגים.

אם היוורשים רוצים לעשות מצת רוח למת יקבצו עשרה אנשים כשרים ויעשו

תיקון לנסטר וזה מועיל לו מאוד מאוד" (בעם רבי יהודה פתייה זשק"ל)

השבוע יערכו אברכי "כולל בית מרן"

תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיומי מסכת לעילוי נשמתם של:

יצחק בן צאלה

גם אתם יכולים לשמח את נשמת יקירכם! למוסרת שמות יקירכם התקשרו: *5290

העלון להצלחתם של: מוריה בן אושרית פדיון נפש, מוריה בן אושרית פדיון נפש, מיכאל חיים בן עליזה כל הישועות, מירית בת זבה כל הישועות בריאות הצלחה ואריכות ימים, מישל בן טמיליה כל הישועות, מעיין בת יוספה הצלחה בלימודים.

**אתגרים
בחינוך**

הרב אברהם ברנולאי שליט"א
יוזם סדרת אתגרים בחינוך
ובניית תלמות קיימות ברוח קולנוע

**לחיות
עם האמונה**

זוכה הרבנים הרה"צ יגאל כהן שליט"א
וגם בעליתו מיוחדת לציבור
בחינוך וחינוכים מלאים

ושם אישה גדולה

שולחן השבת בבית הורי מעולם לא היה שגרתו. מאז ומתמיד היה מוקף באורחים שאת רובם לא הכרתי, לא בשמם ולא במעשיהם. היו אלו אנשים גלמודים וחבולים נפשית, כאלו שקצב החיים שלהם דומה היה למוניטור במצב פרפור פרודורים. בכל ליל שבת בזה אחר זה בשתיקה אופיינית היו זורמים אל תוך הבית מוציאים כיפה לבנה מקומטת מהכיס ומניחים על ראשם כשהם מקשיבים לקידוש של אבי שליט"א, שגם הוא אגב לא ממש ידע מי הם בדיוק הנכנסים והיוצאים בשולחנו.

את מערך החסד המרגש הזה ניהלה אמי מורתי ז"ל בדרך אפופת מסתורין, ולא רק אותו. מעת לעת היה המטבח הביתי שלנו הופך לתעשייתי, כשאמא ז"ל מוציאה מהתנור תבניות בסרט נע, תוך שהיא מתזות בין ערבוב סירי ענק להכנת סלטים מושקעים. וכך תוך כמה שעות הייתה סעודת מלכים מושלמת עושה את דרכה לזוג יתומים שהתארס באותו ערב, או לשמחת ברית של מסכני עמך ישראל. עם בעלי הדוכנים בשוק העירוני עשתה הסכם חשאי לשמור בצד את כל השפע האמור להיזרק לקראת סוף השבוע לטובת איסופו לנזקקים, וכך בכל סוף שבוע הייתה מקיימת חלוקת פירות וירקות לקהילות שלמות של אברכים ונזקקים. את אלו שלא יכלו לבוא בעצמם לחלוקה מי בגלל סיבות רפואיות ומי בגלל קשיים נפשיים - לא שכחה.

אליהם הייתה מגיעה באופן אישי ומכניסה את הקרטונים לתוך ביתם, בידיה ממש!

דלת ביתנו לא ננעלה מעולם.

אמא אמרה "דלת של בית תמיד צריכה להיות פתוחה!" כך דרשה וקיימה. אמא ז"ל הייתה מחנכת גדולה. מעולם לא הטיפה לנו ולא הרבתה בהרצאות מוסר, היא פשוט הייתה דמות למופת. אצילות הנפש שלה, החיוך החם, הרצון הבורע להעניק יצרו את הדוגמא האישית המיוחדת שלה שמלאה את כל הבית.

באופן קבע הייתה פותחת את ספר התהלים הנצחי שלה ומיד היה הבית מתמלא צלילים נעימים של תפילה מהולה בדמעות. פעם היו אלו דמעות של בקשה ופעם של שמחה

הקשר שלה עם הקב"ה היה כ"כ חי כ"כ אמיתי. הקב"ה היה איתה כל הזמן - מוחשי כל כך.

כששכבה על ערש דווי, ישבנו אבי שליט"א ואנוכי סמוך למיטתה בביה"ח, היה זה ליל חמישי, והיא, באפיסת כוחות לחשה לאבא "אל תשכח לקחת ירקות ומצרכים למשפחת פלוני, הם מתביישים לבוא בעצמם..." זה מה שהיה חשוב לה בשעות הקשות הללו, שתהיה עוד משפחה נזקקת שתוכל לעשות שבת בכבוד!

כעבור ימים ספורים נפטרה, ביום כ"ה בשבט עלתה לגנוי מרומים, השבוע חל יום אזכרתה! על מצבתה נכתבו מילים בודדות "חינכה בניה לתורה ועשתה צדקה עם הנצרכים" - מילים שכ"כ אפיינו אותה.

עברו מאז חמש עשרה שנה. היום אני עמוק בשדה החינוך וככל שאני הופך בדבר אני מבין שסוד החינוך אינו טמון בפילוסופיות התנהגותיות, לא בהטפות מוסר תמידיות ובטח שלא בעונשים וביקורת.

אמא ז"ל לימדה אותנו שהחינוך תלוי פָּחֹם, פָּאָהָבָה, פְּנִיתִיָּה ובעיקר בתמונה שנצברת לילדים בלב. דווקא השקט שכ"כ אפיין אותה, הדוגמה האישית, אצילות הנפש והעדינות, השפה הנקייה והגבוהה - הם שגרמו לנו, ילדיה לשאוף להידמות לה, לשאוף גבוהה כמה שאפשר.

קוראים יקרים, השבוע הוא יום אזכרתה. אנא הקדישו את השבת הזו לאמירת תהילים וללימוד משניות לעילוי נשמתה. נא שתפו מכרים, משפחה וחברים. אם אתם מפעילים חברות תהילים בשבת נא הזכירו את שמה של אימי מורתי ברוריה בת תמר ז"ל.

אין לי ספק שכדרכה לגמול חסד בעולם הזה, היא תשתדל לגמול טובה לכל המשתתפים במצווה זו, גם שם בשמיים. תבורכו מפי עליון!

אתגרים בחינוך: 0583-222-705

פרק עשירי

ילדים בריאים

לזכות בילדים זו מתנת חנם מהשם, וגדול ילדים הוא נסיון גדול, פנה אלי יהודי ובפיו שאלה: מה אעשה, וזכה אותי הבורא יתברך בשלשה בנים בריאים, אבל לאחרונה שלשתם אבחנו בבעיות של קשב ורכוז וכמעט בכל יום שולחים אחד מהם בחזרה הביתה עקב בעיות משמעות. עניתי לו בשאלה: האם אתה יודע שיש בורא לעולם? ענה לי הצדיק: כמובן. שאלתי שוב: אתה יודע שהוא בכבודו ובעצמו החליט שהילדים יהיו עם בעיות מסימות? השיב לי: בודאי. הוספתי לשאל: אתה יודע שהוא יכול לשנות את זה בכל רגע לטובה? דהינו לשנות לילדים את מבנה המוח שלהם, השיב לי: בודאי. אמרתי לו: עכשו שאתה יודע שרק הוא יכול לעזר לך, אז אל תתיאש תפנה אליו ותתפלל, תשכנע אותו, חצי ממלאכתך כבר עשית.

נס גלוי (ספור)

אבא עשיר ואוהב, מאד ישמח לדעת שבנו אוהבו חושב עליו כל הזמן, ובכל בעיה שבנו נתקל בה מיד חושב עליו כפתרון לצרותיו. בזה מבין האב שהבן סומך עליו, כך גם רוצה השם יתברך שנחשב עליו כל הזמן. כמו שהעיד על עצמו דוד המלך "שיותי השם לנגדי תמיד", ועצם האמונה היא מצות עשה מהתורה, כמו שמביא הבאור הלכה בסימן א': ואם רק נשכיל לחשב על השם יתברך כפתרון אמתי לכל בעיה, אזי בזכות המחשבה יושיע אותנו הקדושברוך הוא מכל צרותינו.

אביא דגמא נוספת לזה, לפני כשתים עשרה שנה נתבשרנו שרעיתי מעברת בתאומים. במהלך בדיקה שגרתית אמר לנו הרופא שלאחד העברים יש מום קשה מאד בלב ואין לו סכוי לחיות. כך היתה אבחנתו של אותו רופא, ושלח אותנו לבדיקות מקיפות. הגענו לבדיקות בבית חולים שהתבצעו על ידי שני פרופסורים בעלי שם עולמי בנושא. הם עברו על הבדיקות וצולמו האולטרסאונד ושניהם אמרו באופן חד משמעי, שלעבר אין סכוי לחיות "חמש דקות מחוץ לרחם", ולכן המוסקנה שצריך להפילו חלילה. יצאנו משם אני ורעיתי בהרגשה קשה מאד ובעקב בקשי באמונה שהבורא יתברך יכול לפתור את הבעיה הקשה שנקלענו אליה.

חזרתי לבית המדרש ומיד פתחתי את הספר הנפלא "חובת הלבבות" בשער הבטחון, והרגשתי איך שדבריו שם הם כמו מים קרים לנפש עיפה. לאט לאט הבנתי שיש בורא לעולם שבידו נפש כל חי וברצונו נתן חיים ואין שום מעצור בידו מלעזר ברגע אחד ולרפא את העבר. הבנתי שעקר המאמצים שלי צריכים לפנות אליו יתברך בתפלה, בצדקה ובבדיקה מעמיקה במעשי, במה אני צריך להשתפר. וכך בכל אותו זמן התחזקנו באמונה בבורא שיכול לפתור הכל. כמובן שפנינו גם לרבנים וצדיקים שיתפללו בעבורנו, ובדקנו אני ורעיתי במה אנחנו צריכים להשתפר. וכך עברו החדשים ללא שעשינו את המלצת הרופאים לגשת למרפאה בסכון ולערך בדיקות נוספות.

עד שנבקע תאריך לנתוח הקסרי, כשמתאמים עם חדר נתוח לב שיהיה מוכן כדי להכניס מיד את התינוק לנתוח מידי ודחוף ולנסות להצילו ולהאריך את חייו במעט. בעודי עומד מחוץ לחדר הנתוח וקורא תהלים, יצאה אלי אחת האחיות עם תינוקת בידיה ואומרת "מזל טוב" זו בת, שברוך השם נולדה בריאה ושלמה, והמשיכה אתה לחדר התינוקות. התרגשתי מאד. אבל עקר מחשבותי היו עם התינוקת השניה. והנה לאחר כמה דקות יוצאת אחות נוספת והתינוקת השניה בידיה והיא אומרת "מזל טוב" עוד בת. ואני עומד ומשתהה, הרי הם אמורים להריץ אותה לחדר נתוח לב ומדוע הם מוסרים לי אותה? לאחר ברור קצר הבנתי שהילדה נושמת בכחות עצמה וכרגע אין צורך בנתוח. לקחתי את בתי, כשדמעות זולגות על לחיי, ומחשבה עקרית עוברת במחי: תודה לבורא יתברך ששומע את תפלותי ולא עיז אותי גם ברגעים קשים כאלו, פשוט תודה.

במהלך השנים האחרונות, פעמים רבות נגשו אלי נשים מעברות, שבפיהן בקשה להתפלל על עברים שהרופאים אומרים שיש סכנה בריאותית, מום קשה, תסמנת דאון ועוד דברים קשים אחרים. המכנה המשותף לכלם היה, הרגשת הבטחון שהרגשתי בעת שהתפללתי עליהן וספרתי להן על בתי היקרה. גם אצלן אין מעצור מהבורא יתברך לרפא את העברים, ללא יוצא מן הכלל, ברגע אחד ממש, שהרי אני ראיתי את ישועתו בעיני. או אז הבנתי שאין חויה מחזקת יותר מאשר לראות בעצמך את ישועתו של הבורא. ברוך השם, בכל המקרים שפנו אלי, ותרדו ההורים על ההפלה שנתבקשו לעשות, וזכו בילדים בריאים ושמחים.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)